

NÅR LOVEN IKKE LENGER STÅR VED MAKT

"Law – in the full sense of rules known in advance and applied as written – is a major restriction on surrogate decision-making". (Thomas Sowell; Intellectuals and Society; Rev.Ed. p.246)

Som 'case-studie' i lovløshet gjennomgås i det følgende kortfattet kraftkonsern og involverte instansers forhold til Forbrukerkjøpslovens el.-stengningsbestemmelse.

Dag Jørgen Høgetveit; 30. september 2023

Onsdag 20. september stilte Å Energis Glitre Nett på døren – representert ved to mann fra Otera – i det oppdrag å skulle koble fra strømmen på tre målepunkt. Slik ble det ikke.

1. Forbrukerkjøpsloven "gjelder for ... avtale med et nettselskap om overføring av elektrisk energi" (§2) – dens bestemmelser er ufravikelige: "Det kan ikke avtales eller gjøres gjeldende vilkår som er ugunstigere for forbrukeren enn det som følger av loven her" (§3).

2. "Nettselskapet kan avbryte (stenge) overføringen av elektrisk energi dersom det foreligger vesentlig kontraktsbrudd fra forbrukerens side ... Stenging kan likevel ikke skje hvis ... det er fare for liv, helse eller betydelig tingskade, eller ... forbrukeren har innsigelser mot grunnlaget for stengingen, som ikke er åpenbart grunnløse [beviskravet er her lavt]. Før stenging kan skje, skal nettselskapet sende forbrukeren et skriftlig varsel om stenging. Varselet skal angi ... at stenging ikke vil skje dersom forbrukeren betaler innen fire uker regnet fra ..." (§48a)¹; og loven var med letthet formulert annerledes dersom annet enn betalingsmislighold skulle gi lovlig stengningsgrunnlag.

3. AMS-installasjon er fritaksberettiget og nettselskaps plikt til å installere AutomatiskMåleSystem, AMS, stanser der aktuelle forskrift gir fritak: "Nettselskapet har ikke plikt til å installere AMS ... dersom: ... installasjonen er til vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker." (Forskrift om måling, avregning, fakturering av netjtjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. §4-1)² Hvor fritak er innvilget, er nettselskap ikke pålagt å (ny-)installere noe som helst.

4. 'Vesentlig ulempe for sluttbruker' er primært å forstå som helserelatert ulempe – knyttet til personer med symptomatikk som gjerne benevnes el.overfølsomhet. Dokumentasjon kan gis i form av legeattest.

I denne sammenheng kommer for øvrig offisielle, kvasi-vitenskapelige grenseverdier ikke til anvendelse.³

¹ https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-21-34/KAPITTEL_9#KAPITTEL_9

² https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1999-03-11-301/KAPITTEL_4#KAPITTEL_4

³ Beregnet sikkerhetsavstand til AMS-(sender-)installasjon er 70 meter.

https://einarflydal.com/?sdm_process_download=1&download_id=64602 ; Flydal & Nordhagen: Smartmålerne, skitten strøm, pulser og helsa; s.246. Adressen gir direkte bok-nedlastning.

5. (En litt teknisk parentes: Alt som er elektrisk vil gjensidig påvirke hverandre.⁴ Et menneske kan umulig være ufølsom for ekstern elektrisitet. Noen er mer følsomme enn andre.

En AMS-installasjon består av radiosender-enhet og en 'måler'-enhet (med funksjoner langt ut over kun å måle el.forbruk).

En radiosender stråler – det er opplagt. AMS-senderen stråler dertil langt mer og langt sterkere enn i utgangspunktet oppgitt av nettselskapene.

Også måleren gir stråling, i form av 'skitten strøm' eller 'ledningsbundet spenningsstøy' – en støy som også forlater ledningen. "De aktuelle målerne er konstatert i test ... å produsere skitten strøm, ikke minst i områdene over og under de frekvenser som testes for teknisk godkjenning. Målingene [fremlagt i Borgarting lagmannsrett] ble ikke bestridt. At tilsvarende mengder skitten strøm ofte forekommer i hjem er irrelevant for saken, da eloverfølsomme treffer til dels omfattende tiltak for å redusere slike forekomster, og fordi flere kilder som ikke kan slås av øker problemene og sannsynligheten for konstruktiv interferens med tilhørende forsterket virkning."⁵ Parentes slutt.)

6. I 2016 ble søkt fritak for AMS-installasjon – søknad ledsaget av dekkende legeattest.

Søknad innvilget – vedtaket skriver "at el-overfølsomme med legeerklæring kan innvilges fritak fra ny måler.

Agder Energi Nett tar hensyn til innsendte legeerklæring og dere vil ikke få installert den nye smart strømmåleren." Ingen radio-sender; ingen skittenstrøms-generator.

(Og vær forvisset om at det eksplisitt ville fremgått av vedtaket om fritak kun ble gitt for (sender-)del av installasjonen.)

7. I 2018 synes nettselskap ha kommet på andre tanker og forlanger (15.03.18) installasjon av ny måler 'uten kommunikasjon', under henvisning til at 'kundene' ifølge NVE "må akseptere at fritaket er oppfylt når kommunikasjonsenheten i den nye måleren er fjernet eller deaktivert." (Ref. ikke oppgitt, men NVE/RME skriver (02.05.22) til Jørgen Holst, Lierskogen⁶, at "Det er slått fast gjennom forvaltningspraksis at ... fritaket er oppfylt når kommunikasjonsmodulen er fjernet eller deaktivert." Tygg på den ...

8. Dom i Borgarting lagmannsrett 03.11.22 innebærer at gjeldende "forvaltningspraksis" er avvist, derved at retten (1.3.2) forutsetter rett til fritak for stråling både fra sender og måler. (Saksøkere får på punktet ikke medhold da retten ikke finner kravet dokumentert.)

Hvor rett til fritak for strålende måler er dokumentert (og fritakssøknad blir å innvilge – noe det i disse dager erfares at nettselskap ikke gjør), tilkommer det ikke nettselskap å installere strålende måler.

9. (For øvrig er også 'deaktivert kommunikasjonsenhet' et tema, men det fører for vidt her.)

⁴ <https://einarflydal.com/2023/06/24/forklaringen-som-ogsaa-radiofysikerne-forstar-pa-hvordan-straletaka-skader/#more-78472>

⁵ <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2023/09/Klage-over-avslag-skitten-strom-20230921.rtf> ; adressen gir direkte dokument-nedlastning.

⁶ <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2022/05/Varsel-om-vedtak-i-sak-om-installasjon-av-AMS-maler-med-aktiv-kommunikasjonsmodul-Agder-Energi-Nett.pdf>

10. Fra at delt installasjon (2016) ikke var tema, og fritak er gitt for "ny måler", søkes gjeldende pr 2018 – og forsøksvis med tilbakevirkende kraft for tidligere gitte vedtak – at "ny måler" skal installeres ethvert sted nettselskap finner for godt:

11. "Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har vedtatt at innen 1. Januar 2019 skal alle landets strømkunder ha tatt i bruk nye, automatiske strømmålere.

Dette betyr at din gamle strømmåler må byttes ut med ny strømmåler, uten kommunikasjon. Den nye måleren vil fungere på lik linje med den gamle."

Skriver nettselskap – som ikke er pålagt å bytte måler der hvor AMS-fritak er innvilget og som kun installerer strålende, fritaksberettiget "ny strømmåler".

12. Og herfra begynner det som etter kort tid tok preg av trakassering. Saklig dialog viste seg å ikke være mulig. Trusler om 'rettslige skritt' ("for å oppfylle [nettselskapet] sine regulatoriske forpliktelser"); trusler om utkobling (har ikke tallet dem) mottatt på papir, e-post, muntlig – og nå sist, 17. august, pr SMS (nettselskapet synes ha rotet bort postadressen og e-postadressen).

13. (Én side ved saken er u-forholdsmessigheten i at monopoldistributør av nødvendighetsvare melder at leveransen avsluttes medmindre én godkjent og fungerende måler blir å bytte i annen godkjent og fungerende måler, måler som ifølge nettselskapet "vil fungere på lik linje med den gamle".)

14. Agder Energi Netts stengnings-"vedtak kan eventuelt klages inn til Elkragenemnda eller NVE", skriver nettselskapet hit 23.04.20.

"Hvorvidt nettselskapet kan stenge strømmen er utenfor vårt kompetanseområde", opplyser NVE hit 25.09.20.

15. "Hjemmel for stenging er regulert i forbrukerkjøpsloven. Det er derfor ikke i departementets myndighet å avgjøre hvorvidt vilkårene for stenging er oppfylt. Klager knyttet til privatrettslig avtale mellom privatkunder og nettselskap kan rettes til Elkragenemnda", skriver Olje- og energidepartementet 14.11.19 i svar på AMS-relatert henvendelse fra Ingrid Jansen, Lærdal.⁷

16. "I henhold til Standard Nettleieavtale § 7-1 kan nettselskapet stenge kundens anlegg dersom det foreligger vesentlig kontraktsbrudd fra kundens side...

Nettleieavtalens § 7 er i all hovedsak sammenfallende med forbrukerkjøpsloven § 48a." Skriver Elkragenemnda i vedtak av 15.11.21 vedrørende AMS-relatert stengning.⁸

Men den gang ei:

Nettleieavtalen §7-1 skriver at "Nettselskapet kan stenge nettkundens anlegg dersom det foreligger vesentlig kontraktsbrudd... eksempelvis vesentlig mislighold i forpliktelsen til å betale ..."

Ordet "eksempelvis" forekommer ikke i Forbrukerkjøpslovens §48a – den omhandler utelukkende betalingsmislighold og intet annet som diverse aktører måtte finne opportunt å stille inn inder lovens "vesentlig kontraktsbrudd".

⁷ <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/11/fra-OED-til-Ingrid-Jansen-20191114.pdf>

⁸ <https://ams.monster/dok/elklage/21-337-Elkragenemndas-vedtak-og-sammendrag-avskjermet.pdf>

17. Men Elklagenemnda videre: "Nemnda ser det slik at klager var i vesentlig kontraktsbrudd på tidspunktet for stenging.

Nemnda kan ikke forstå klager annerledes enn at hun nektet og fortsatt nekter installasjon av ny AMS måler. Hun har også valgt å ikke forholde seg til søknadsprosedyren for fritak i avregningsforskriftens § 4-1 annet ledd bokstav b, og med det i realiteten også fratatt nettselskapet muligheten til å installere AMS – måler med deaktivert kommunikasjonsenhet. Det utgjør etter nemndas syn vesentlig kontraktsbrudd."

"Vedtak: Klager gis ikke medhold."

18. Beskrevet forhold utgjør imidlertid ikke "vesentlig kontraktsbrudd" i relasjon til Forbrukerkjøpslovens stengningsbestemmelse.

19. Dom i Søndre Østfold tingrett⁹, Halden, 07.06.21. Stengningssak. Søksmål og senere ankesak muliggjort ved millioner innsamlede kroner – for så å møte et rettsvesen som de facto ignorerer Forbrukerkjøpslovens stengningbestemmelse samt også avviser å selvstendig vurdere fremlagt bevismateriale som underbygger saksøkeres (helse relaterte) innsigelse – innsigelse som, gitt bevismaterialet, ikke mulig kan avvises som "åpenbart grunnløs" (jf. Forbrukerkjøpsloven §48a om "innsigelser mot grunnlaget for stengingen, som ikke er åpenbart grunnløse"). Rettsvesenet henviser (i stedet) til den offisielle versjonen – hvilken er nettopp den som blir utfordret av saksøkernes bevismateriale samt av sakkyndige vitner.

20. "Saksøkernes påstand ... Elvia nett AS har ikke rett til å stenge av strømmen til ... fordi de nekter Elvia å installere AMS-målere."

21. Det registreres at Søndre Østfold tingrett m.a. skriver (2.1): "Elklagenemnda er klageorganet for klager som springer ut fra kontraktsforhold mellom energiselskap og forbrukere. Nemda består av to representanter oppnevnt av Forbrukerrådet og to representanter oppnevnt av energiselskapene, og ledes av en uavhengig jurist. I vedtak av 8. april 2019 (sak 18-316) behandlet nemda en sak med tilsvarende faktum. Saken gjaldt hvorvidt det å motsette seg installering av AMS-målere utgjør et vesentlig mislighold. Nemda konkluderte med at fordi nettselskapet hadde tilbudt seg å installere en AMS-måler uten kommunikasjonsenhet, så var kontraktsbruddet fra kunden ikke "forankret i en beskyttelsesverdig interesse". Videre uttalte nemda at nettselskapets interesse i installasjonen var "legitim og klar". Nemda fant at nektelsen av å installere ny måler utgjorde et vesentlig kontraktsbrudd. Tilsvarende synspunkt er også opprettholdt i ytterligere to vedtak av 15. juni 2020 (sak 19-327 og sak 19-393). Retten finner å kunne tillegge Elklagenemndas redegjørelse stor vekt. Nemndas vedtak er kun rådgivende, men er etter rettens oppfatning relevante i den rettslige vurderingen, all den tid nemndas sammensetning er balansert, og nemndas formål er å behandle tvister som i nærværende sak. Vedtakene ligger nært i tid, og sakene som ble behandlet var langt på vei identiske med situasjonen som behandles i denne saken."

22. Domsslutning: "Elvia AS frifinnes."

⁹ https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2021/06/Dom_i_Halden-saken-10-husstander-vs-Elvia-07062021.pdf

23. Ankesak. Dom i Borgarting lagmannsrett¹⁰ 03.11.22: "I hovedanken er spørsmålet om ... kan kreve dom for at Elvia AS er avskåret fra [å] avbryte overføringen av elektrisk energi som følge av at nettkundene motsetter seg installasjon av avanserte måle- og styringssystemer ... AMS".

(1.4.3): "Lagmannsretten har ... kommet til at manglende medvirkning til målebytte, utgjør et vesentlig kontraktsbrudd som i utgangspunktet gir stengingsrett, jf. forbrukerkjøpsloven § 48 a første ledd første punktum."

24. Domsslutning: "I hovedankene: Ankene forkastes."

25. Anke til Høyesterett avvist 29.03.23. Følgelig er dommen fra Borgarting lagmannsrett å anse rettskraftig.

26. 17. august i år tikket inn en SMS – et 'varsel' fra Glitre Nett om strømutkobling, med mindre avtale om AMS-installasjon ble inngått innen 14. september. (SMS, samt tilbakemelding til konsernsjef Steffen Syvertsen med kopi til Glitre Nett, finnes her: http://kommentar-avisa.no/Gjestekommentarer/Gjestekommentarer-2023/AMS_-_Nytt_varsel_om_utkobling-AgderEnergi-28.08.2023.pdf.)

27. En god måned senere, 21. september, er jeg via 'tredje-person' gjort oppmerksom på at Glitres henvendelse kan antas ha hatt et to A4-siders tillegg/vedlegg som ikke fremgikk av mottatt SMS.

Tillegget redegjør for sakskomplekset slik Glitre velger å se det. (For innblikk i hvordan dette gjennom årene bruker å arte seg, se: <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2023/09/EFlydal-20230919-AMS-Slik-lurer-nettselskapene-sine-kunder-til-darligere-helse.pdf>.)

28. Glitres formodentlige tillegg som ikke ble mottatt fremholder bl.a. at "Borgarting lagmannsretts avgjørelse av 3. november 2022 ... slo ... fast at de aktuelle kundene hadde plikt til å gi nettselskapet tilgang til målerne slik at disse kunne byttes, samt at nettselskapet hadde rett til å stenge strømmen til kundene som ikke medvirket til målerbyttet. Dette omfattet både kunder med og uten fritak for AMS-måler med kommunikasjon."

29. Skriver Glitre – og glemmer å nevne at samme dom (1.3.2) fastslår rett til fritak også for måler som genererer 'ledningsbundet spennings-støy'; altså rett til måler som ikke stråler – en måler Glitre Nett pr dato ikke besidder, med mindre de har lagt til side noen gamle dreieskivemålere.

En kunne tenke Borgarting-dommen hadde gitt Å Energi pause ...

30. Glitre skriver: "Det følger av Nettleieavtalen § 7-1 at nettselskapet har rett til å stenge strømmen når det foreligger et vesentlig kontraktsbrudd fra strømkunden. En slik rett til å stenge strømmen til anlegget følger også av forbrukerkjøpsloven § 48a".

¹⁰ https://einarflydal.com/sdm_downloads/ams-dommen-fra-lagmannsretten-borgarting-5-9-september/

Merk rekkefølgen og jevnfør oven anførte angående Forbrukerkjøpsloven versus Nettleieavtalen.

31. Glitre skriver: " Vi har ingen opplysninger som tilsier at noen av unntakene i [Forbrukerkjøpsloven § 48a] a) eller b) kommer til anvendelse. Dersom du derimot mener at det foreligger fare for liv, helse eller betydelig tingsskade om strømmen stenges, eller dersom du har andre innsigelser mot grunnlaget for stengingen, må du ta kontakt snarest."

32. I kategorien "andre innsigelser" burde Glitre Nett kunne finne et og annet herfra i arkivet.

33. Vedrørende "liv, helse": I e-brev datert 02.10.20 skriver ordfører Svein Arne Haugen til Agder Energi Nett ved dir. Jan Erik Eldor bl.a. at "En stenging av strømmen ... vil være direkte uforsvarlig da det umiddelbart vil medføre fare for liv og helse."

Om dette har kanskje Glitre "ingen opplysninger"?

Ordføreren anfører bl.a. alder – forutsetter Glitre at angjeldende er blitt yngre?

34. Vedrørende "betydelig tingskade" utover 'normalen': Glitre kunne m.a. prøve å gjenfinne e-brev herfra datert 28.10.20.

35. Hvor er Politiet i disse sakene (sakene er mange)? Eller rettere: På hvilken side er politiet? Personer og husstander som har betalt strøm og nettleie får 'varsel' på 'varsel' om utkobling (aldri et kvalifisert lovlig varsel). 'Varsel', og ikke bare 'varsel', men monopoldistributørs faktiske frakobling av lys, varme, komfyr, vannkoker, kjøll, frys, vask/klesvask/dusj – hygiene, computer og kommunikasjon; betaling av regninger osv. Mennesker på innsiden av loven henvist til mørke, vinterjakke, kald mat og avstengthet.

36. Onsdag formiddag 20. september ankom Å Energi heimen for å koble fra.

Ordfører Svein Arne Haugen ville det ikke slik.

Det ble ikke slik.

37. Gulating lagmannsrett skriver i (midlertidig forføynings-)kjennelse relatert til installasjon av ny "måler uten kommunikasjonsmodul" 1. desember 2021: "Lagmannsretten kan etter en samlet vurdering ikke se at lovgiver har hatt foreliggende situasjon for øye ved utforming av hjemmelsgrunnlaget i forbrukerkjøpsloven § 48 a. Stenging av strømmen er tiltenkt å være et effektivt virkemiddel i en inkassosituasjon, men skal ikke brukes som pressmiddel i en reell tvist mellom partene."

38. Slik er loven.

ETTERSKRIFT

"Guillotinen er 1789. Gulag er 1984. Dette årstal som betegnelsen for den revolutionære humanismens sidste konsekvens og ideelle samfund blev formet af George Orwell, der i den spanske borgerkrig havde fået sine socialistiske idealer revideret, og med ubønhørlig redelighed tænkte han derefter sin kritik til ende og tegnede billedet af de tilstande, der hersker, hvor mennesket er totalt omsluttet og opslugt af det totalitære samfund, som ser alt, kontrollerer alt og dirigerer alt. Den humanistiske konsekvens. Og derfor: den dæmoniske

humanisme: det moderne helvede. I sit essay om "Det engelske folk" fra 1947 havde Orwell tillige peget på det egentlige og afgørende modsætningsforhold i de sidste århundreders europæiske åndshistorie. Han skrev nemlig her om sine landsmænd: "I een henseende er det brede engelske folk stadig mere kristent end overklassen og sandsynligvis også mere end nogen anden europæisk nation: Det godkender ikke den moderne magtpolitik under nogen form. Skønt det er praktisk talt uvidende om kirkens formulerede doktriner, holder det fast ved en, der aldrig er blevet forment i ord, fordi den er blevet taget for givet, nemlig at magt er ikke ret. Det er her, svælget mellem intelligensen og det brede folk er størst. Lige siden Carlyle, men særlig i den sidste menneskealder har den engelske intelligens været tilbøjelig til at hente sine ideer fra det øvrige Europa og er blevet påvirket af tankevaner, der oprindeligt stammer fra Machiavelli. Alle de ismer, der har været på mode den sidste snes år: kommunisme, fascisme og pacifisme er i sidste instans former for magt dyrkelse. Det er karakteristisk, at den marxistiske version av socialismen her i landet i modsætning til de fleste andre lande har fundet sine ivrigste tilhængere blandt middelklassen. Dens metoder, omend ikke dens teorier, er klart i strid med det, man kalder den borgerlige moral, og i moralske spørgsmål er det proletarerne, der er borgerlige".

Så langt Orwell – i Søren Krarups gjengivelse (Krarup; Det Moderne Sammenbrud – 1789-1984; 2.udg. s.210-1).

Hvor gikk veien fra en relativt velordnet rettsstat – styrt etter lov, i retning lovløshet – og mer grunnleggende, i retning rettsløshet?

Hvordan kom 'man' i skade for å forlate rettstaten styrt ved lov, for Might is Right & sosialdarwinistisk Survival of the Fittest?

Et sted å begynne å nøste er:

1. http://www.nwcreation.net/audio/media/long_war_against_god.wav ; Dr. Henry M. Morris; The Long War Against God.
2. http://nwcreation.net/audio/media/scientific_creationism.wav ; Morris; Scientific Creationism.
3. http://nwcreation.net/audio/media/the_genesis_record.wav ; Morris; The Genesis Record.